

Sammen skaper vi trygghet og tilhørighet uten misbruk av rusmidler

Ruspolitisk handlingsplan for Rennebu kommune 2021 -2030

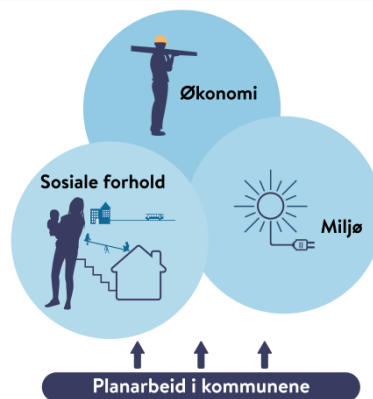

Forord

Ruspolitisk handlingsplan for Rennebu kommune oversetter nasjonale og internasjonale mål og strategier til lokale forhold. Regjeringen forventer at FNs bærekraftsmål skal legges til grunn for all kommunal planlegging. Flere av FNs mål og delmål blir svært viktig for at Rennebu skal lykkes med en mer bærekraftig samfunnsutvikling. Rennebu har en sentral plassering i Trøndelag og planen må derfor være tilpasset både lokale forhold og ha et regionalt perspektiv med samhandling på tvers av tjenester og kommunegrensene.

Målene for bærekraftig utvikling innen 2030 er verden sin felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, kjempe mot urettferdig fordeling og stoppe klimaendringene. For å skape en bærekraftig utvikling må vi arbeide på tre områder:

- Klima og miljø
- Økonomi
- Sosiale forhold

Sosialt bærekraftige samfunn handler om samfunn preget av tillit, trygghet, tilhørighet og tilgang på goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø. Det handler om å fremme en samfunnsutvikling som:

- Setter menneskelige behov i sentrum
- Gir sosial rettferdighet og like livssjanser for alle
- Legger til rette for at mennesker som bor i lokalsamfunnet kan påvirke forhold i nærmiljøet og ellers i kommunen.
- Legger til rette for deltakelse og samarbeid.

Ruspolitisk handlingsplan er et resultat av samarbeid mellom ulike kommunale og statlige enheter, med gode bidrag fra ungdomsgruppa, foreldre, næringsaktører og andre interessenter. Planen gir føringer for politiske beslutninger og satsingsområder i kommunen, samt forpliktelser til hvordan vi jobber med sosiale forhold for å skape et trygt og inkluderende miljø for alle.

Grethe Gunnes, leder av Rusmiddelutvalget

Rolf Arne Bruholt,
nestleder

Gerd Staverløkk,
rektor Rennebu
barne- og ungdomsskole

Jonas Uv Værnes,
Rennebu ungdomsråd

Ida Midthjell,
helsesykepleier

Geir Stenkløv,
politikontakt

Arnt Hove,
NAV

Innhold

Forord	2
Innledning.....	4
Del 1 - Kunnskapsgrunnlaget	6
Rusmiddelsituasjonen	7
Nasjonalt	7
Statistikkbanken SSB - Røyk, alkohol og andre rusmidler	8
Alkohol	8
Narkotikabruk	9
Lokalt	11
Ungdata 2021	12
Elevundersøkelsen 2020-2021	14
Tendenser	15
Mål og strategier	15
Nasjonale mål og strategier	15
Lokale mål og strategier	18
Visjon:	18
Delmål:	18
Strategier for å nå målene:	18
Del 2 - Handlingsprogram.....	19
Tiltak	20
Primærforebyggende tiltak - for hele befolkningen.....	20
Sekundærforebyggende tiltak - for risikoutsatte grupper	22
Tertiærforebyggende tiltak.....	22
Del 3 - Bevillingspolitikk	23
Bevillingspolitikk for Rennebu kommune.....	24
Salg- og skjenketider i Rennebu kommune	24
Åpningstider.....	24
Skjenketider.....	24
Salgstider for alkoholholdig drikke gruppe 1	24
Salgsbevilling	25
Serveringsbevilling	26
Skjenkebevilling	28
Ambulerende bevilling	30
Skjenkebevilling for enkeltanledning	32

Innledning

Ruspolitisk handlingsplan 2021 - 2030 utgjør kommunens samlede mål og strategier på rusmiddelområdet. Den omfatter alkohol, narkotiske stoffer og legemidler. Planen beskriver **satsingsområdene** i Rennebu kommune innenfor forebygging, behandling og rehabilitering basert på grunnlagsdata om nå-situasjonen.

Planen er inndelt i tre hovedkapitler:

Kunnskapsdel med mål og strategier. Kunnskapsdelen legger til grunn internasjonale, nasjonale og lokale forhold.

Handlingsprogram med tiltak. Tiltakene er kategorisert som primære, sekundære og tertiære tiltak

Bevillingspolitik for Rennebu kommune.

Rammene for norsk alkoholpolitikk er fastsatt i den nasjonale alkohollovgivningen, men ansvaret for det ruspolitiske arbeidet er i stor grad lagt til kommunene.

Kunnskapsgrunnet er innhentet fra de ulike aktørene i rusmiddelutvalget samt nasjonale statistikker og undersøkelser. Tilsammen danner dette et bilde som viser hvordan vi bør jobbe lokalt for å nå nasjonale, regionale og lokale mål, men også hvilke utfordringer vi har og kan få som vi må være bevisst på i arbeidet.

Målene i planen bygger på nasjonale føringer og forpliktelser samt kommuneplanen i Rennebu.

Lovgivning gir visse rammer for rusmiddelpolitikken. Kommunen pålegges å løse en rekke oppgaver på rusmiddelfeltet. Dette gjelder i hovedsak følgende lover:

- Lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk (alkoholloven)
- Lov av 24. juni 2011 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.
- Lov av 24. juni 2011 om folkehelsearbeid
- Lov av 17. juli 1992 om barnevernstjenester
- Lov av 5. august 1994 om vern mot smittsomme sykdommer
- Lov av 01. januar 2001 om psykisk helsevern
- Rusreformen, gjeldende fra 01. januar 2004

Kommunens ansvar for å tildele salgs- og skjenkebevilling av alkoholholdige drikkevarer er regulert gjennom alkoholloven. Lovens formålsparagraf er å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruken kan innebære. Som et ledd i dette tar loven sikte på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer. Loven gjelder drikkevarer som inneholder mer enn 2,5 % alkohol. Øl og vin med lavere alkoholinnhold kan selges uten bevilling. Bevillingene kan innvilges for 4 år ad gangen, men ikke utover 30. september året etter et nytt kommunestyre har tiltrådt.

Det skal føres kontroll med at bevillingsinnehavere overholder loven, bl.a at det ikke selges eller skjenkes til mindreårige. Kommunen kan i tillegg knytte særlige vilkår til bevilling som også vil bli kontrollert. Konsekvensen av overtredelse av lov og/eller spesielle vilkår knyttet til bevillingen, er at bevillingen kan inndras.

Kommunen kan fastsette annen salgs- og skjenketid enn etter det som framgår av

loven, men kan ikke sette tidene mer liberalt enn hva loven angir ([§ 4-4 alkoholloven](#))

Tiltakene beskrives i handlingsprogrammet. Denne delen av planen gjennomgås årlig og revideres minimum én gang hver valgperiode.

Kommunestyret, gjennom planstrategien, har ansvaret for at planen rulleres hver kommunestyreperiode. Rusmiddelutvalget har ansvaret for arbeidet og prosessen i planarbeidet.

Ny revisjon av ruspolitisk handlingsplan ble igangsatt høsten 2020. Utvalgte la planla ennsjellsprosesser med fysiske møter, dessverre kunne ikke disse gjennomføres på grunn av restriksjoner knyttet til koronapandemien. Planen strekker seg over en lengre tidsperiode enn tidligere for å se et større bilde i tråd med FNs bærekraftsmål. Utvalget legger opp til at planen forankres og revideres hver valgperiode, mens handlingsprogrammet evalueres og revideres oftere.

Rusmiddelutvalget 2019 - 2023 består av:

Grethe Gunnes, leder - politisk valgt

Rolf Arne Bruholt, nestleder - politisk valgt

Gerd Staverløkk, rektor Rennebu barne- og ungdomsskole

Ida Midthjell, helsesykepleier

Geir Stenkløv, politikontakt

Jonas Uv Værnes, representant fra ungdomsrådet

Arnt Hove, NAV

Sekretær: Marit Bjerkås, kultur- og næringskoordinator

Del 1 - Kunnskapsgrunnlaget

- Rusmiddelsituasjonen nasjonalt og lokalt
- Mål og strategier nasjonalt og lokalt

Rusmiddelsituasjonen

Nasjonalt

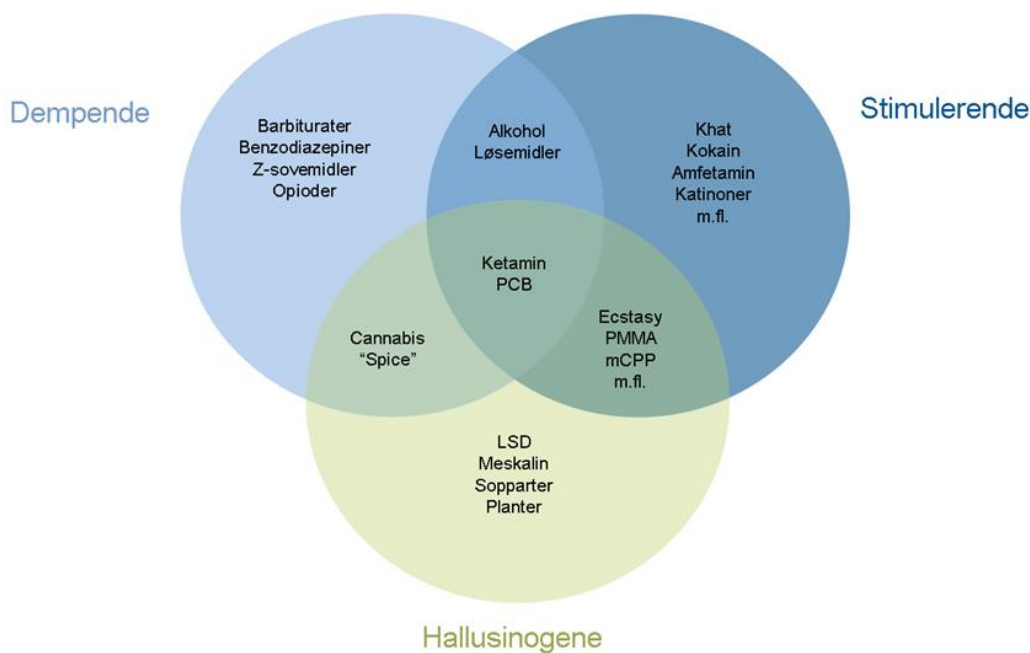
Som rusmidler regner vi alkohol, vanedannende legemiddel og ulovlige rusmidler(narkotika) som blant annet cannabis, amfetamin, heroin og kokain.

Vanedannende legemidler er i hovedsak roende middel og sovemedisin av typen benzodiazepiner. En stor del av tablettene i det illegale markedet er ikke fremstilt av godkjente legemiddelprodusenter. Ulovlige middel inneholder ofte en høyere mengde virkestoffer sammenlignet med registrerte preparater som blir solgt på apoteket(Kripos, 2014).

Effekten av rusmidler kan deles inn i tre hovedgrupper: dempende, stimulerende og hallusinogene. Flere rusmiddel har en blanding av disse effektene:

7

Rusmidler kan være dempende, stimulerende eller hallusinogene

Statistikkbanken SSB - Røyk, alkohol og andre rusmidler

Bruk av alkohol, tobakksvarer og cannabis

	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Andel som drikker alkohol ukentlig	34%	37%	31%
Andel som drikker minst seks enheter ved samme anledning	4%	7%	2%
Andel som har brukt cannabis siste 12 måneder	4%	6%	3%
Andel som røyker daglig	9%	9%	9%
Andel som snuser daglig	14%	20%	7%

8

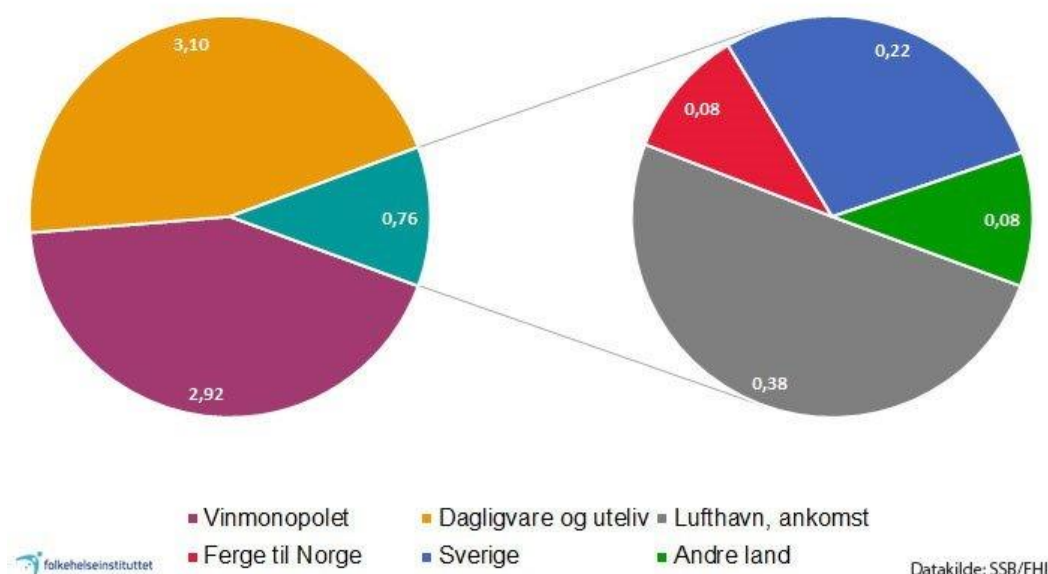
Bruk inndelt i aldersgrupper pr. 2020

		Alkohol en gang i uken eller oftere	Andel som har brukt cannabis siste 12 mnd	Bruker snus daglig	Røyker daglig
Begge kjønn	16 - 24 år	25 %	14 %	18 %	1 %
	25 - 44 år	30 %	4 %	20 %	7 %
	45 - 66 år	40 %	0 %	18 %	14 %
	67 - 79 år	38 %	-	2 %	12 %
	Snitt	34 %	4 %	13 %	9 %
Menn	16 - 24 år	27 %	17 %	22 %	2 %
	25 - 44 år	32 %	6 %	28 %	8 %
	45 - 66 år	45 %	1 %	15 %	14 %
	67 - 79 år	41 %	-	4 %	11 %
Kvinner	16 - 24 år	24 %	10 %	14 %	1 %
	25 - 44 år	27 %	2 %	10 %	7 %
	45 - 66 år	35 %	0	3 %	15 %
	67 - 79 år	35 %	-	-	13 %

Alkohol

Hver innbygger i aldersgruppa 15 år og eldre forbruker i gjennomsnitt 6,79 liter ren alkohol i året. Mengden fordeler seg slik:

- Knappt 3 liter blir kjøpt på vinmonopolet
- Vel 3 liter blir kjøpt i dagligvarehandel og på utesteder
- Ca ¾ liter er såkalt uregistrert omsetning og er kjøpt i taxfree-butikker, i Sverige og i andre land.

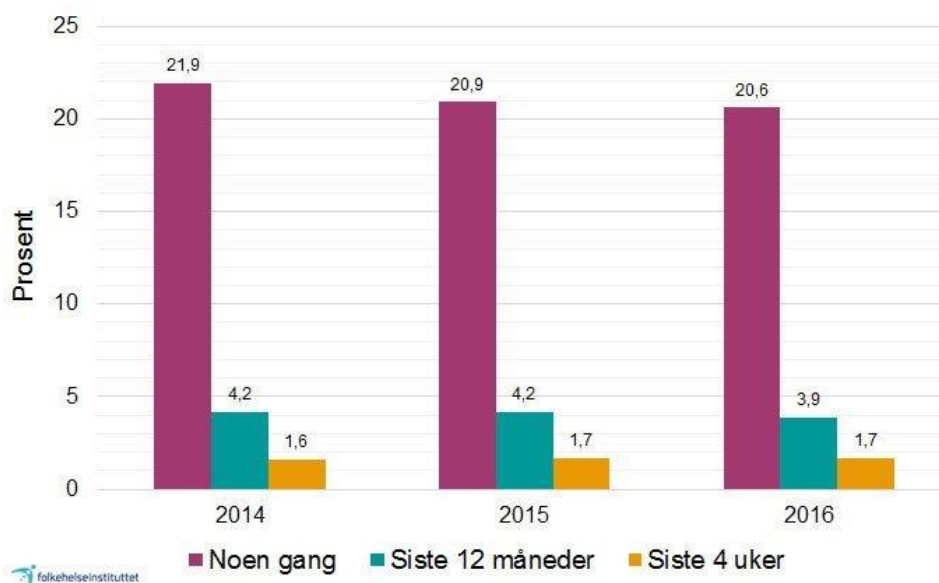

Eldre drikker oftere enn yngre(FHI, 2018b). Med alderen øker også legemiddelbruken. Kombinasjonsbruk av alkohol og legemiddel kan bidra til økt risiko for skader og ulykker. Andelen eldre i befolkningen øker, og dette kan bli en større folkehelseutfordring enn det er i dag.

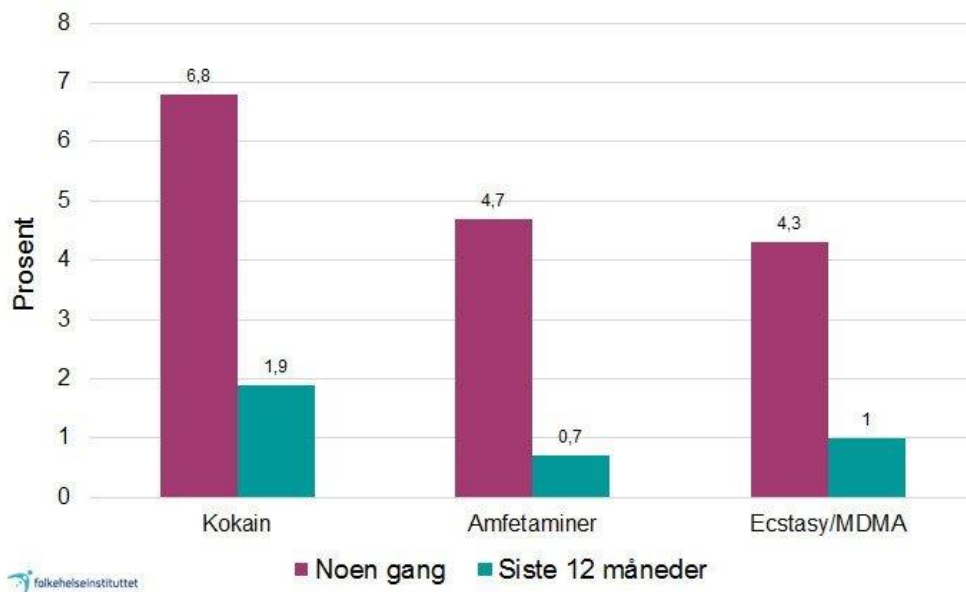
Narkotikabruk

Cannabis er det mest brukte ulovlige rusmiddelet i den norske befolkningen. Kokain er det nest mest brukte rusmiddelet, etterfulgt av ecstasy/MDMA og amfetaminer. Dette viser både undersøkelser i den generelle befolkningen og i utelivsbransejn. Det har trolig vært en økning i bruken av ecstasy/MDMA de siste årene, noe som blir underbygd av en økning i tallet på beslag.

Cannabis er det klart mest utbredte ulovlige rusmiddelet i Norge. Ca én av fem personer oppgir å ha brukt cannabis i løpet av livet. Ca 4 % oppgir at de har brukt cannabis i løpet av de siste 12 månedene og knappe 2 % oppgir å ha brukt cannabis i løpet av de siste 4 ukene. Andelen større blant menn enn kvinner.

Mellom 4 og 7 prosent i aldersgruppa 16 - 34 år rapporterer å ha brukt sentralstimulerende stoff i form av kokain, amfetamin eller ecstasy/MDMA en eller flere ganger. Tallene er hentet fra befolkningsundersøkelsene fra 2014 - 2016.

Lokalt

OPPVEKSTPROFIL

Oppvekstbarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenlignes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I [Kommunehelse statistikkbank](#) finnes flere indikatorer og utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en utfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

11

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Oppvekstbarometer for Rennebu
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	19,0	20,3	20,6	prosent	
	2 Innvand. og norskf. med innv.foreldre	12,2	13,4	19,5	prosent	
Levekår	3 Vedvarende lavinntekt (hush.), 0-17 år	18	9,4	12	prosent	
	4 Bor trangt, 0-17 år	17	17	19	prosent	
	5 Barn av enslige forsørgere	14,0	14,9	14,8	prosent	
	6 Ikke i arbeid eller utdanning, 16-25 år	11,6	11,3	11,5	prosent (a,k)	
	7 Barn med barnevernstiltak, 0-17 år	4,8	4,2	4,2	prosent	
Barnehage og skole	8 Bemanning i barnehage, oppfylt	100	92	67	prosent	
	9 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	35	25	23	prosent (k)	
	10 Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	23	24	23	prosent (k)	
	11 Trives på skolen, 7. trinn	93	87	88	prosent (k)	
	12 Mobbes på skolen, 7. trinn	-	6,4	5,9	prosent (k)	
	13 Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	39,2	42,0	42,3	poeng (k)	
	14 Gjennomføring i vdg. opplæring	83	77	77	prosent (k)	
Fritid og nærmiljø	15 Fornøyd med lokalmiljøet, 2018	71	69	70	prosent (a,k)	
	16 Med i fritidsorganisasjon, 2018	81	69	66	prosent (a,k)	
	17 Trygt i nærmiljøet, 2018	-	88	87	prosent (a,k)	
	18 Ensomhet, 2018	8,2	19	20	prosent (a,k)	
	19 Skjermtid over 4 timer, 2018	32	32	31	prosent (a,k)	
	20 Kan svømme, 17 år	79	89	88	prosent (k)	
Helse og helseatferd	21 Fornøyd med helse, 2018	72	71	71	prosent (a,k)	
	22 Depressive symptomer, 2018	-	14	14	prosent (a,k)	
	23 Psykiske sympt./lidelser, 15-24 år	158	173	163	per 1000 (a,k)	
	24 Søvnproblemer, 2018	16	25	26	prosent (a,k)	
	25 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	26	24	27	prosent (k)	
	26 Overvekt og fedme, 17 år	23	22	22	prosent (k)	
	27 Reseptfrie smertest. ukentlig, 2018	11	18	17	prosent (a,k)	
	28 Alkohol, har vært beruset, 2018	15	16	12	prosent (a,k)	
	29 Har brukt cannabis, 2018	-	2,7	3,1	prosent (a,k)	
	30 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	96,1	97,3	96,9	prosent	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert og k = kjønnsstandardisert

** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler, les mer om [mulige årsaker](#)

Ungdata 2021

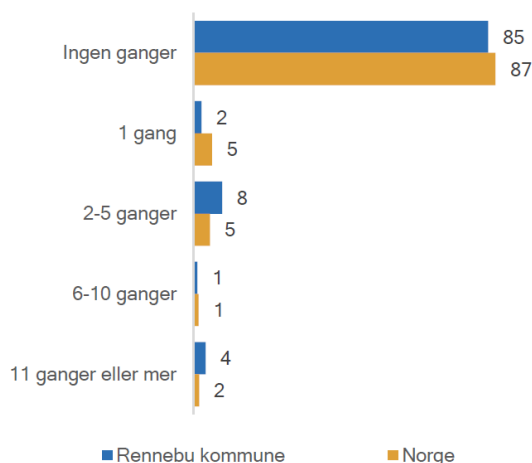
Ungdata er et spørreskjemabasert verktøy, som gir et bredt bilde av hvordan ungdom har det og hva de driver med på fritiden. Undersøkelsen baserer seg på et standardisert og kvalitetssikret spørreskjema som gjør det mulig å sammenlikne ungdoms situasjon på tvers av sted og over tid. Skoleelevene i 8.-10.trinn i Rennebu gjennomførte Ungadataundersøkelsen i mars 2021. 87 elever deltok, undersøkelsen har en svarprosent på 95.

Undersøkelsen tar for seg flere ulike tema som livskvalitet, venner, foreldre, skole, lokalmiljø, framtid, medier, organisert fritid osv. I planen har utvalget satt fokus på delen om rusmidler, og sett resultatene opp mot andre enkelttema i utarbeidelsen av handlingsprogrammet.

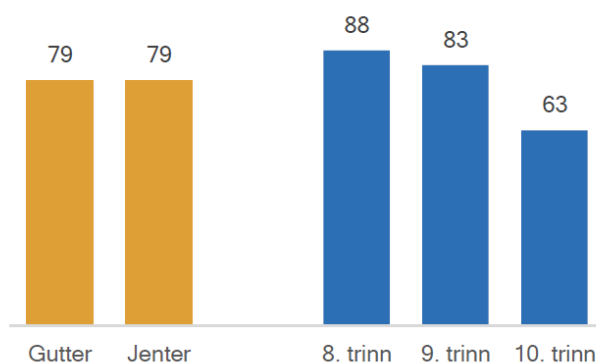
Ungdomstiden er en periode der mange gjør sine første erfaringer med ulike rusmidler. Bruk av rusmidler i ungdomsalderen skjer ofte i sosiale fellesskap, og for mange innebærer eksperimentering med og bruk av rusmidler en symbolsk markering av overgangen fra barn til ungdom. Samtidig vet vi at det å debutere tidlig både øker sannsynligheten for skader eller andre negative opplevelser i ungdomstiden, og for et problematisk forhold til rusmidler senere i livet.

12

Hvor mange ganger i løpet av det siste året har du vært beruset på alkohol? Rennebu kommune og nasjonalt

Prosentandel som aldri har smakt alkohol eller bare har smakt noen få ganger. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

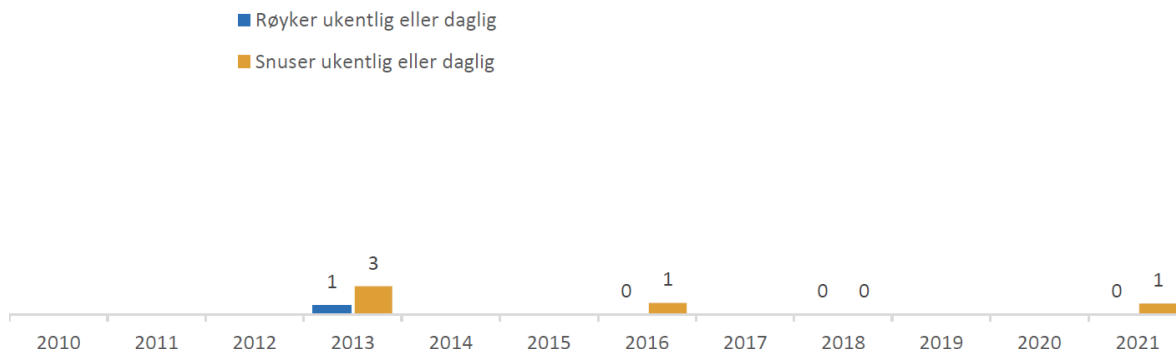
Sammenlignet med resultatene fra 2013 og frem til i dag er resultatene stabile knyttet til bruk av alkohol. Derimot ser vi en endring knyttet til foreldrenes tydelighet og holdninger. På spørsmålet om ungdommene får lov av foreldrene til å drikke alkohol andelen som svarer «vet ikke» halvert fra 21 % til 12 %, mens de som svarer «nei» har økt fra 59 % til 67 %. Mens ingen elever på 8.trinn sier de får lov av foreldrene å drikke alkohol sier hele 46 % av elevene på 10.trinn at ja, de får lov av foreldrene.

Får du lov av foreldrene dine å drikke alkohol?	2013	2016	2018	2021
Ja	21	20	20	21
Nei	59	59	62	67
Vet ikke	21	21	18	12

Undersøkelsen viser lite eller ingen bruk av røyk og snus, dette har vært trenden over tid. Ingen røyker daglig eller ukentlig, mens undersøkelsen viser at 1 % snuser daglig eller ukentlig.

Tidstrend i Rennebu kommune.

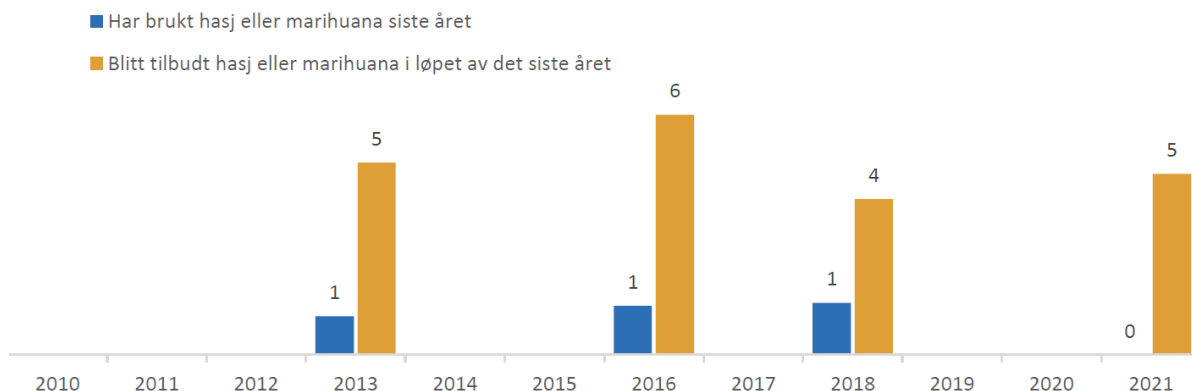
Prosentandel av elevene på ungdomstrinnet som røyker eller snuser ukentlig eller daglig

Elevene blir spurt også spurt om de har brukt eller fått tilbudt hasj eller marihuana. Ingen av elevene svarer at de har brukt disse stoffene, men 5 % har blitt tilbudt hasj eller marihuana én eller flere ganger det siste året.

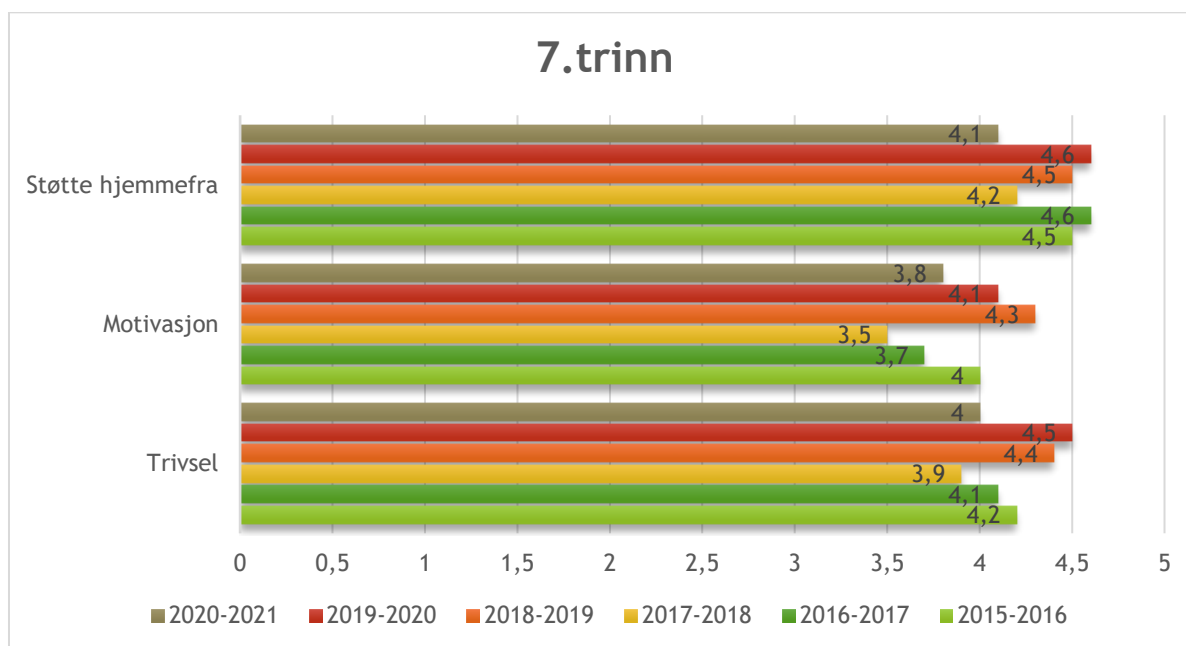
Tidstrend i Rennebu kommune.

Prosentandel av elevene på ungdomstrinnet som har brukt hasj eller marihuana / blitt tilbudt hasj eller marihuana i løpet av det siste året

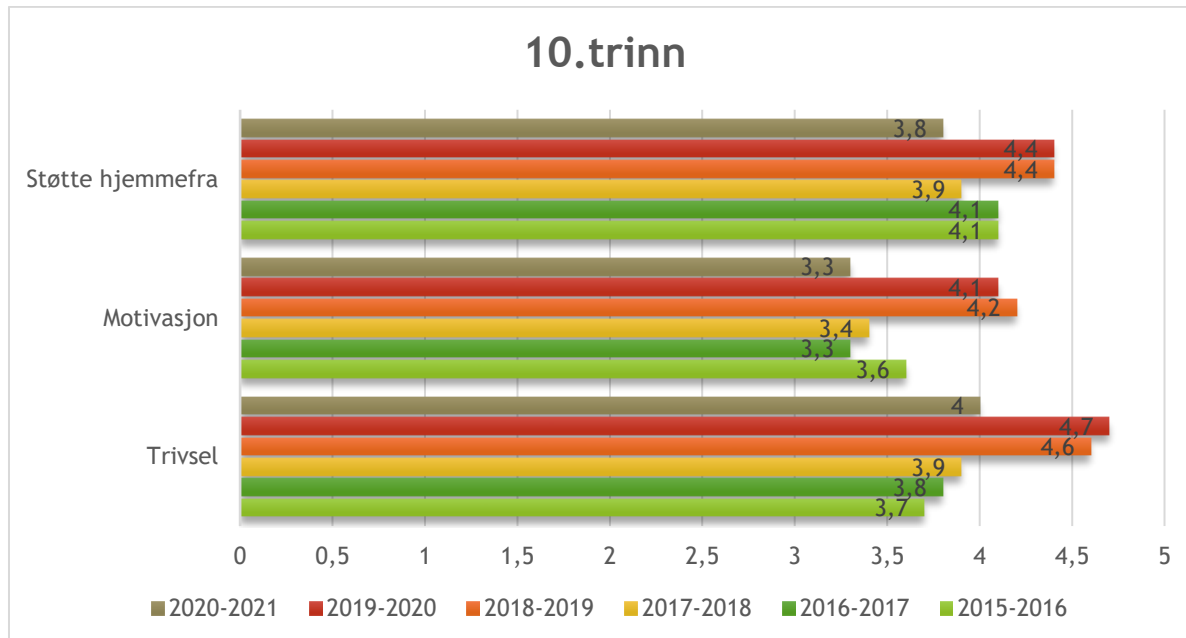
Elevundersøkelsen 2020-2021

Utvalgte indikatorer fra 7.trinn:

14

Utvalgte indikatorer fra 10.trinn:

Tendenser

Rusmiddelutvalget er tverrfaglig og bredt sammensatt, men likevel er opplevelsen av miljøet i Rennebu ganske unison. Det er et positivt oppvekstmiljø og lave ledighetstall i kommunen. I det videre arbeidet og tiltakene må det være et mål om å minimum være på dette nivået. I det legger utvalget til grunn at det gjøres mye bra i dag som en bør sikre fortsettelse av. Gjennom tallmaterialet fra Oppvekstprofilen, Ungdata og elevundersøkelsen har vi flere indikatorer som viser hvordan ungdommene har det, sett over flere år og årskull. Selv om elevtallene er lave i Rennebu er det ingen store svingninger fra år til år.

Lokalt kunnskapsgrunnlag er i stor grad i tråd med den opplevde situasjonen innen de ulike tjenestene. Samtidig følges utviklingen regionalt og nasjonalt tett og her ser vi tendenser av en økning av røyk-snus i ungdomsmiljøet. Tjenestene ser også bruk av rusmidler i sammenheng med psykisk helse og er ekstra oppmerksomme på dette området i lys av pågående pandemi.

Frivilligheten er stor i kommunen og veldig mange er med i en eller annen organisasjon eller idrett. Kulturindeksen viser at Rennebu er blant de ti beste kommunene i landet når det kommer til frivillighet. Dette er en styrke for oss som lokalsamfunn og skaper viktige arenaer for sterke fellesskap som i seg selv er viktig forebyggende tiltak. Barn og unge i Rennebu har høyere deltakelse i organisert fritidsaktivitet sammenlignet med landet og fylket.

Det er en stor økning i andel lavinntekt i Rennebu og vi ligger signifikant dårligere an på dette området enn landet som helhet. Rennebu har prosentvis høyest andel barn i lavinntektsfamilier av alle kommuner i Trøndelag pr 2019. Dette er en tverrfaglig utfordring og bør ha fokus i arbeidet både offentlig og i det frivillige.

Mål og strategier

Nasjonale mål og strategier

FNs bærekraftsmål

I 2015 vedtok De forente nasjoners (FNs) medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030. Bærekraftsmålene er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. Målene med delmål skal legges til grunn for all kommunal planlegging og blir dermed førende for planen. I arbeidet med Rusmiddelplan for Rennebu kommune har vi plukket ut 7 av disse målene som har ekstra fokus gjennom plan og handlingsprogrammet.

Folkehelsemeldingen

Meld. St. 18(2018-2019) «Folkehelsemeldinga - Gode liv i et trygt samfunn» legger opp til tydelige strategier for god helse og livskvalitet for den enkelte. Regjeringa vil videreføre og videreutvikle et effektivt, systematisk og langsiktig folkehelsearbeid. En viktig del av dette er å skape et trygt samfunn og fremme helsevennlige valg. Særlig på noen områder ønsker regjeringa å forsterke innsatsen:

- Tidlig innsats for barn og unge
- Forebygging av ensomhet
- Mindre sosial ulikhet i helse

Regjeringa legger frem en ny tobakksstrategi for perioden 2019-2021. Det overordna målet for tobakksstrategien er å oppnå en tobakksfri ungdomsgenerasjon. Samtidig er det nødvendig å hjelpe flere voksne røykere til å slutte dersom vi skal redusere den enorme sykdomsbyrden som har opphav i røyking. Mål for 2021:

- Prosentandel dagligrøykere blant innbyggerne er under 10 % (12 % i 2018).
- Bruken av snus blant unge skal ikke øke (19 % daglig og 6 % av og til i 2018)
- Kunnskapen om bruk av tobakk blant gravide har økt.

Disse målene speiler de viktigste innsatsområdene i tobakkspolitikken.

Opptrappingsplan for rusfeltet

"Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016 - 2020)" Prop. 15 S, er i hovedsak innrettet mot personer som er i ferd med å utvikle, eller allerede har etablert et rusmiddelproblem. Det er behov for å se nærmere på innsatsen etter behandling og skape muligheter for mestring, som meningsfulle aktiviteter og fritid. Det er også behov for å sørge for stabile og gode bosituasjoner. Hovedinnsatsen i planen rettes derfor mot kommunesektoren, der utfordringene er størst. Målet er:

- en bedre og tryggere helse- og omsorgstjeneste der pasientene og brukerne står i sentrum
- å bidra til å gjøre den enkelte i stand til å mestre eller oppnå best mulig kontroll over viktige forhold i sitt liv
- grunnleggende betingelser som et trygt bosted, et sosialt nettverk og arbeid eller meningsfylte aktiviteter er avgjørende for alle mennesker

Regjeringen ønsker en helhetlig opptrappingsplan som tar for seg de tre innsatsområdene tidlig innsats, behandling og ettervern/oppfølgingstjenester, med følgende fem hovedmål:

1. Sikre reell brukerinnflytelse gjennom fritt behandlingsvalg, flere brukerstyrte løsninger og sterkere medvirkning ved utforming av tjenestetilbudet.
2. Sikre at personer som står i fare for å utvikle et rusmiddelproblem skal fanges opp og hjelpes.
3. Alle skal møte et tilgjengelig, variert og helhetlig tjenesteapparat.
4. Alle skal ha en aktiv og meningsfylt tilværelse.

5. Utvikle og øke bruken av alternative straffereaksjoner og straffegjennomføringsformer.

Forebygging i forhold til rusmiddelmisbruk er et stort felt og det er ikke bare blant de unge det må forebygges. «Opptrappingsplan for rusfeltet (2016-2020)» trekker også frem bekymring for en økende bruk av alkohol blant godt voksne og eldre.

«Se meg!»

Meldt. St. 30(2011-2012) «Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk» legger særlig vekt på fem områder:

- Forebygging og tidlig innsats
- Samhandling - tjenester som jobber sammen
- Økt kompetanse og bedre kvalitet
- Hjelp til tungt avhengige - redusere overdosedødsfall
- Innsats for pårørende og mot passiv drikking

Lokale mål og strategier

I Opptrappingsplanen legger regjeringen noen føringer for hvordan rusmiddelpolitikken i kommunen skal utøves. Regjeringen har lagt til grunn at gjennomføringen av mål og tiltak skal skje igjennom frie inntekter, for at kommunene skal kunne drive effektiv ressursutnyttelse i tråd med lokale behov. Midlene kommer ikke i en pott øremerket rusmiddelpolitisk arbeid, men via ulike tiltak fra regjeringen, som blant annet bolig, kompetanseheving og tiltaksplasser i NAV.

Regjeringen ønsker å måle kommunens ressursinnsats, og kommunene anbefales å bruke brukerplan til å kartlegge egne utfordringer innenfor rusfeltet.

Lokale føringer:

Kommuneplanens samfunnsdel 2013 - 2025

Omsorgsplan 2010 - 2020

Kommunedelplan for trafiksikkerhet 2018 - 2022

18

Visjon:

Sammen skaper vi trygghet og tilhørighet uten misbruk av rusmidler

Delmål:

1. Tydelig folkehelseperspektiv
2. God kvalitet og økt kompetanse
3. Tilgjengelige tjenester og sosial inkludering
4. Forpliktende samhandling og brukerinnflytelse
5. Ivaretagelse av barn og pårørende
6. Redusert tilgjengelighet av rusmidler

Strategier for å nå målene:

Gjennom konkrete og målbare tiltak i handlingsprogrammet vil rusmiddelutvalget kunne følge opp og evt endre kurs underveis i perioden for å sikre måloppnåelse. Et aktivt og inkluderende rusmiddelutvalg vil være en viktig faktor for at vi som samfunn skal nå vår visjon.

En god tverrfaglig dialog og samarbeid på tvers av sektorer og enheter vil styrke innsatsen. Det er viktig at de ulike områdene kjenner til hverandre både i utførelsen av arbeidet og for å skape større muligheter gjennom ulike prosjekter og støtteordninger. Arbeidet skal legges opp til å være forutsigbart, kjent og kunne stå seg over tid. Trender og utvikling følges tett gjennom de målindikatorer vi har lokalt og nasjonalt.

Fokus skal være på forebyggende tiltak, spesielt rettet mot barn og unge.

Del 2 - Handlingsprogram

- Primærforebyggende - for hele befolkningen
- Sekundærforebyggende - for risikoutsatte grupper
- Tertiærforebyggende - for tjenestemottaker

Handlingsprogram

Tiltak

Primærforebyggende tiltak - for hele befolkningen

Tiltak/aktivitet	Målgruppe	Ansvarlig	Kommentar
Svangerskapsoppfølging med spørsmål om alkoholbruk	Kommende foreldre	Helsestasjonen	Hele året
Regelmessige helseundersøkelser i tråd med basisprogrammet. Tobakkfritt miljø og rusmidler tematiserer på utvalgte konsultasjoner.	Alle barn 0 - 5 år	Helsestasjonen	Hele året
Rutiner for å følge opp foresatte og barn som ikke møter til regelmessige helseundersøkelser	Foresatte til barn 0-5 år	Helsestasjonen	Hele året
Helseundersøkelse og helsesamtale til alle barn på 1. trinn (skolestartundersøkelsen) Helseundersøkelse i 3. trinn Helsesamtale til alle ungdomsskoleelever på 8. trinn. I helsesamtalen tematiserer blant annet temaene tobakk, alkohol og rusmidler med barn, foresatte og ungdom.	Grunnskole-elever	Skolehelsetjenesten	
Helsesøster er tilgjengelig på skolen, og har i tillegg åpen dør funksjon. Ved alle henvendelser fra barn og unge skal tjenesten være oppmerksomme på mulige bakenforliggende årsaker.	Aldersgruppe 5 - 20 år	Skolehelsetjenesten	Følger skoleruta
Aktivitetsplan med turdager, skoleball etc	1.-10.trinn	Grunnskolen	Følger skoleruta
Oppstartsdag/oppstartsuke	1.-10.trinn	Grunnskolen	August
Elevundersøkelsen	5. - 10. trinn	Grunnskole	Frist januar
Mitt valg	1.-7.trinn	Grunnskole	Hele året
Elevråd 5-7 og 8-10	5.-10.trinn	Grunnskole	Følger skoleruta
Ungdata hvert 3. år	5.-10.trinn	Grunnskole	mars
Elevkantine	8.-10.trinn	Grunnskolen	Daglig
Sosiallærerressurs i skolen	8.-10.trinn	Grunnskolen	Daglig
MOT-programmet	0-5 år og 1.-10.trinn	Barnehage og Grunnskolen	Følger skoleruta
Ungdomsråd	13 - 20 år	Kulturskolen	Hele året
Rusmiddelutvalget gjennomfører halvårsmøter med Rennebu ungdomsråd	Ungdom og voksne	Rusmiddelutvalget	Vår og høst

Tiltak/aktivitet	Målgruppe	Ansvarlig	Kommentar
Foreldremøteplan, der politiet er inne på tema innen rus og rusmidler	Foreldre/foresatte 9.trinn	Grunnskole	Fast på høst/våren + ved behov
Prioritere og støtte opp om positive fritidstilbud som drives av frivillige lag og organisasjoner		Kommunestyret Ungdomsrådet	Hele året
Bevisstgjøring av foreldre og foresatte som rollemodeller	Foreldre/foresatte	Helsestasjonen, barnehage, grunnskole	Hele året
Synlig og tilstedeværende politi ifb arrangementer og der ungdom er	Ungdom	Politiet	Hele året
Verne om kommunale fritidstilbud for ungdom som fritidsklubb, motorklubb og kulturskole.	Barn og unge	Kommunestyret	
Legge til rette for at ungdom i Rennebu får et tilbud om gode og meningsfylte sommerjobber. Markedsføring/kommunikasjon Dialog med lokalt næringsliv for felles utlysning av sommerjobber for ungdom.	Ungdom	Kommunestyret Kommunedirektør Rennebu Næringsforening	
Gjennomføre rusmiddeldebatt i kommunestyret minst en gang i hver kommunestyreperiode	Folkevalgte	Rusmiddelutvalget	
Natteravner bør være tilstede på offentlige festarrangement	Ungdom/ unge voksne	Frivilligsentralen Arrangører	Hele året
Operativt AKAN-utvalg	Ansatte	Kommunedirektør	
Tilby ordningen «Trygt hjem for en 50-lapp»	Ungdom	Kommunedirektør	Hele året
Opplæring i ansvarlig alkoholhåndtering for serveringssteder og arrangører	Næringslivet	Kommunedirektør	
Møte med bevillingshavere «godt vertskap»	Næringslivet	Kommunedirektør	
Oppfølging av avvik skjenkekontroller	Næringslivet Arrangører	Formannskapet	
Øke ulike enheters kompetanse rundt eldre sitt alkoholkonsum, samt bruk av ulike samtaleverktøy for å lette kommunikasjonen rundt temaet	Eldre	Helse- og omsorg	
Samarbeid med nabokommunene • Interkommunalt politiråd • NAV • Barnevern	Ungdom	Kommunedirektør	
Årlig holdningskampanje for å redusere alkoholbruken, rettes mot ulike aldersgrupper. Eks. "Hvit måned" i februar	Alle innbyggere	Rusmiddelutvalget	Gjennomføres digitalt

Sekundærforebyggende tiltak - for risikoutsatte grupper

Tiltak/aktivitet	Målgruppe	Ansvarlig	Kommentar
Ruskontraktprosjekt. Ruskontrakt er et alternativ til bot når de blir tatt for lovbrudd vedrørende rus. Ruskontrakt består av rustesting (urintest) og samtaler	Ungdommer mellom 14 og 18 år	Ledet av Jonny Bäckström ved Konfliktrådet	
Sommerarbeidsplass	Ungdom 8.,9.,10.trinn + vg1	Kommunedirektør	Reserverte plasser i eksisterende tilbud
Skolefritilbud	6-16 år	Kommunedirektør	Reserverte plasser i eksisterende tilbud

Tertiærforebyggende tiltak

Tiltak/aktivitet	Målgruppe	Ansvarlig	Kommentar
Samtaler med pasienter/klienter henvist fra lege/DPS/NAV/LAR(legemiddelassistert rehabilitering)/pårørende eller lavterskel (kontakter selv tjenesten).		Psykisk helse	
Tilbud om urintesting ved legekontoet		Psykisk helse	
Vi har i 2019 gjennom prosjektmidler fått ansatt erfaringskonsulent/rus/miljøarbeider		Psykisk helse	
Sjekk gravid rusmisbruker og kommunens myndighet/ansvar Etablere forløpskoordinering knyttet til dette.	gravid rusmisbruker	Helse/omsorg	

Del 3 - Bevillingspolitikk

- Ulike typer bevilninger
- Salg og skjenketider

Bevillingspolitikk for Rennebu kommune

Rennebu kommunes alkoholpolitikk skal i bevillingsperioden 2021-2024 bygge på alkoholovens formål om å begrense skader forårsaket av alkoholbruk og redusere forbruket av alkohol. Rennebu skal være en attraktiv kommune for innbyggerne, tilreisende, kultur- og næringsliv. Alkoholpolitikken skal ivareta innbyggernes behov for trygghet og trivsel.

I behandlingen av søknader om salgs- og skjenkebevillinger skal kommunen ha som mål å begrense de skader som alkoholbruk kan innebære for samfunnet og individet. Det skal tas hensyn til om bevillingene kan påvirke tilgangen på alkohol, særlig for yngre aldersgrupper.

24

Salg- og skjenketider i Rennebu kommune

Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven) av 13. juni 1997 nr 55 § 15 og Lov om omsetning av alkoholholdig drikk (alkoholoven) av 2. juni 1989 nr 27 § 3-7 og § 4-4

Åpningstider

Serveringssteder uten skjenkebevilling kan ha åpent 24 timer i døgnet

Skjenkesteder skal holdes lukket fra klokken 02.30 – 08.00. Det kan vedtas innskrenket åpningstid for servering- og skjenkesteder, dersom særlige grunner tilsier det.

Uteserveringssteder skal holde lukket fra klokken 02.30 – 08.00. Uteserveringssteder i boligmiljøområder skal holdes lukket mellom kl. 23.00 – 08.00. Det kan vedtas innskrenket åpningstid for uteservering dersom særlige grunner tilsier det.

Skjenketider

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 kan ikke skje før kl. 08.00 på hverdager og ikke før kl. 12.00 på søn-/hellig- og høytidsdager.

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 kan ikke skje før kl. 13.00. For øvrig skal skjenketider for alkoholholdig drikk følge skjenkestedets åpningstid, dog slik at skjenkingen skal opphøre senest ½ time før stedet skal stenge. Det kan ikke i noe tilfelle skjenkes alkoholholdig drikk lenger enn til kl. 02.00.

Det kan vedtas innskrenket skjenketid for skjenkesteder dersom særlige grunner tilsier det. Skjenkesteder med innskrenket skjenketid, kan innvilges skjenketid til kl. 02.00 innendørs natt til lørdag og natt til søndag for sluttede selskap.

Salgstider for alkoholholdig drikk gruppe 1

Salgs- og utleveringstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan ikke overskride følgende tider:

Mandag – fredag kl. 08.00 – 20.00

Dager før søn- og helligdager unntatt dag før Kristi Himmelfartsdag kl. 08.00 – 18.00

Jul-, nyttårs-, påske- og pinseaften kl. 08.00 – 15.00 Søn- og helligdager, 1. og 17. mai er salg og utlevering av alkoholholdig drikk ikke tillatt.

[Alkoholoven](#)

[Alkoholforskriften](#)

[Serveringsloven](#)

[Forskrift om etableringsprøve for daglig leder av serveringssted](#)

Salgsbevilling

Beskrivelse

Driver du butikk og skal selge alkoholholdig drikke til forbruker, må du søke kommunen om salgsbevilling. Salgsbevillingen gjelder alkoholholdig drikke i gruppe 1, dvs. drikke som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol. Du får ikke bevilling dersom du driver kiosk eller bensinstasjon. Politiet kan stenge et sted som selger alkoholholdig drikke uten å ha bevilling.

Kommunen kan gi salgsbevilling for inntil fire år, men kan også bestemme at alle eller enkelte bevillinger kan videreføres i inntil fire nye år uten å kreve ny søknad.

Når bevillingsperioden utløper, må du søke om fornyelse. Du kan også søke bevilling for en bestemt del av året eller for en enkelt anledning.

Du plikter å melde fra til kommunen dersom det skjer endringer i bevillingsperioden, som for eksempel ved:

- skifte av styrer og stedfortreder
- endring av driftskonseptet
- endring i eierforholdet

Kommunen godkjenner endringene, eller krever at du søker om ny salgsbevilling.

Blir virksomheten overdradd til andre, faller bevillingen bort. Salget kan likevel fortsette på den tidligere bevillingen i inntil tre måneder, forutsatt at kommunen har fått beskjed om overdragelsen. Søknad om ny bevilling må sendes så snart som mulig og senest innen 30 dager etter overdragelsen.

Du kan også søke om utvidet bevilling for:

- import av alkoholholdig drikke til salg i egen butikk
- tilvirkning av alkoholholdig drikke for salg i egen butikk

Målgruppe

- Virksomheter eller enkeltpersonforetak som skal drive salg av alkoholholdig drikke med høyst 4,7 % alkohol.
- Gårdsutsalg som skal selge egenprodusert drikke (kun enkelte typer drikke er tillatt) med inntil 22 % alkohol.

Vilkår

Bevillingssøker og personer med vesentlig innflytelse (f.eks. medeiere) på virksomheten må ha:

- uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål
- uklanderlig vandel i forhold til skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen

Du må utpeke en **styrer** og **stedfortreder** for salgsstedet. Disse personene må ha:

- fylt 20 år
- uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål
- bestått [kunnskapsprøven](#) for alkoholloven

Pris

Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling blir fastsatt for ett kalenderår om gangen. Du finner satsene i [alkoholforskriftens kapittel 6](#).

Ved årsskiftet må du sende inn en omsetningsoppgave til kommunen med:

- antall liter alkoholholdig drikke du har solgt i året som har gått
- antall liter alkoholholdig drikke du forventer å selge det kommende året

Størrelsen på gebyret blir beregnet utfra hva du forventer å omsette. Kommunen kan foreta etterberegning og etteroppgjør; du vil bli etterfakturert om du har hatt høyere omsetning enn du forventet og du kan få ettergitt deler av gebyret om du har hatt lavere omsetning enn du forventet.

Søknad

Du må sende søknad til kommunen. Som vedlegg til søknaden må du sende:

- Plantegninger over lokalets areal og funksjoner
- Dokumentasjon på bestått kunnskapsprøve i alkoholloven for styrer og stedfortreder
- Firmaattest fra Brønnøysundregistrene
- Skatteattest for søker og andre med vesentlig innflytelse over virksomheten

Søknadsskjema ligger på kommunens hjemmesider.

Klage

Er du misfornøyd med den avgjørelsen kommunen har tatt, har du anledning til å klage. Fristen er tre uker fra du mottok kommunens avgjørelse. I klagen oppgir du hva du ønsker endret og begrunner dette. Kommunen kan gi veiledning ved behov.

Send klagen til den avdelingen som sendte avgjørelsen. De vil vurdere om det er grunn til å gjøre endringer. Dersom avgjørelsen ikke blir endret, sender kommunen klagen din videre til Fylkesmannen.

Du vil motta svar på klagen når saken er ferdigbehandlet.

Serveringsbevilling

Beskrivelse

Skal du drive et serveringssted og selge ferdiglaget mat og drikke, må du først søke kommunen om serveringsbevilling. Skal du servere alkoholholdig drikke, må du i tillegg søke skjenkebevilling. Politiet kan stenge et serveringssted som driver uten å ha bevilling.

Du plikter å melde fra til kommunen dersom det skjer endringer, som for eksempel ved:

- skifte av daglig leder
- endring av driftskonseptet
- endring i eierforholdet

Kommunen godkjenner endringene, eller krever at du søker om ny serveringsbevilling.

Blir virksomheten overdradd til andre, faller bevillingen bort. Dersom ny bevillingssøknad sendes kommunen senest 30 dager etter avtale om overdragelse er inngått, kan serveringen fortsette inntil ny søknad er avgjort av kommunen.

Målgruppe

Virksomheter eller enkeltpersonforetak som skal drive serveringssted.

Unntatt fra krav om bevilling er:

- serveringssteder ved helseinstitusjoner, skoler og barnehager
- servering i kantine etter selvkostprinsippet og til bruk for egne ansatte
- serveringssteder der lag, foreninger o.l. skaffer inntekter til egen drift

Vilkår

Du må utpeke en daglig leder for serveringsstedet. Denne personen må ha:

- fylt 18 år
- bestått etablererprøven som dokumenterer kunnskap om økonomistyring og lovgivning

Bevillingssøker, daglig leder og personer med vesentlig innflytelse på virksomheten (f.eks. medeiere) må ha utvist uklanderligandel i forhold til:

- straffelovgivningen
- skatte- og avgiftslovgivningen
- regnskapslovgivningen
- diskrimineringsloven

og kan heller ikke ha begått lovbrudd i forhold til annen lovgivning på en måte som vil være uforenlig med drift av serveringssted.

Du må ha godkjenning fra kommunens bygningsmyndighet for å kunne drive serveringsvirksomhet i en bygning. Du må for eksempel legge fram godkjent bruksendring hvis bygningen var regulert til andre formål, og krav til parkeringsplasser må være oppfylt.

Du må også registrere serveringsvirksomheten hos Mattilsynet.

Det koster ikke noe å søke om serveringsbevilling, men du må betale et gebyr for å avlegge etablererprøven.

Søknad

Du må sende søknad til kommunen. Som vedlegg til søknaden må du sende:

- Dokumentasjon på bestått etablererprøve for daglig leder

- Firmaattest fra Brønnøysundregistrene
- Skatteattest for søker og andre med vesentlig innflytelse over virksomheten

Søknadsskjema ligger på kommunens hjemmesider.

Klage

Er du misfornøyd med den avgjørelsen kommunen har tatt, har du anledning til å klage. Fristen er tre uker fra du mottok kommunens avgjørelse. I klagen oppgir du hva du ønsker endret og begrunner dette. Kommunen kan gi veiledning ved behov.

Send klagen til den avdelingen som sendte avgjørelsen. De vil vurdere om det er grunn til å gjøre endringer. Dersom avgjørelsen ikke blir endret, sender kommunen klagen din videre til Fylkesmannen.

Du vil motta svar på klagen når saken er ferdigbehandlet.

Skjenkebevilling

Beskrivelse

Driver du serveringssted og skal selge alkoholholdig drikke, må du søke kommunen om skjenkebevilling. Du må også søke om serveringsbevilling, hvis du ikke har dette fra før. Politiet kan stenge et sted som selger alkoholholdig drikk uten å ha skjenkebevilling.

Kommunen kan gi skjenkebevilling for inntil fire år, men kan også bestemme at alle eller enkelte bevillinger kan videreføres i inntil fire nye år uten å kreve ny søknad.

Når bevillingsperioden utløper, må du søke om fornyelse. Du kan også søke bevilling for en bestemt del av året.

Du søker én av tre bevillingstyper:

- skjenking av drikke med mellom 2,5 og 4,7 volumprosent alkohol
- skjenking av drikke med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent
- skjenking av all alkoholholdig drikke

Du plikter å melde fra til kommunen dersom det skjer endringer i bevillingsperioden, som for eksempel ved:

- skifte av styrer og stedfortreder
- endring av driftskonseptet
- endring i eierforholdet

Kommunen godkjenner endringene, eller krever at du søker om ny skjenkebevilling.

Blir virksomheten overdradd til andre, faller bevillingen bort. Skjenkingen kan likevel fortsette på den tidligere bevillingen i inntil tre måneder, forutsatt at kommunen har fått

beskjed om overdragelsen. Søknad om ny bevilling må sendes så snart som mulig og senest innen 30 dager etter overdragelsen.

Du kan også søke om utvidet bevilling for:

- import av alkoholholdig drikke til skjenking ved eget serveringssted
- tilvirkning av alkoholholdig drikke for skjenking ved eget serveringssted (kun for drikke under 22 volumprosent alkohol).

Målgruppe

Virksomheter eller enkeltpersonforetak som skal drive serveringssted og servere alkoholholdig drikke.

Vilkår

For å få skjenkebevilling, må du enten ha en serveringsbevilling eller søke om dette samtidig.

Videre må du som bevillingssøker og personer med vesentlig innflytelse (f.eks. medeiere) på virksomheten ha:

- Uklanderligandel i forhold til alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål
- Uklanderligandel i forhold til skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen

Du må også utpeke en styrer og stedfortreder for salgsstedet. Disse personene må ha:

- Fylt 20 år
- Bestått kunnskapsprøven for alkoholloven
- Bestått etablererprøven (gjelder kun styrer)

Samarbeidspartnere

- Lensmann/politi (uttaler seg om vandel)
- Skatteetaten (uttaler seg om overholdelse av skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen)
- Vaktelskap eller kommunens egne kontrollører

Pris

Bevillingsgebyr på kommunal skjenkebevilling blir fastsatt for ett kalenderår om gangen. Du finner satsene i [alkoholforskriftens kapittel 6](#).

Ved årsskiftet må du sende inn en omsetningsoppgave til kommunen med:

- antall liter alkoholholdig drikke du har solgt i året som har gått
- antall liter alkoholholdig drikke du forventer å selge det kommende året

Størrelsen på gebyret blir beregnet ut fra hva du forventer å omsette. Kommunen kan foreta etterberegning og etteroppgjør; du vil bli etterfakturert om du har hatt høyere omsetning enn du forventet og du kan få ettergitt deler av gebyret om du har hatt lavere omsetning enn du forventet.

Søknad

Du må sende søknad til kommunen. Som vedlegg til søknaden må du sende:

- Plantegninger over lokalets areal og funksjoner
- Dokumentasjon på bestått kunnskapsprøve i alkoholloven for styrer og stedfortreder
- Dokumentasjon på bestått etablererprøve for styrer
- Dokumentasjon på at styrer og stedfortreder er registrert i arbeidstakerregisteret (NAV) og har lovlig arbeidskontrakt
- Firmaattest fra Brønnøysundregistrene
- Skatteattest for bevilningssøker og andre med vesentlig innflytelse over virksomheten

30

Kommunen kan ha tilleggskrav til dokumentasjon. Du bør skaffe deg en oversikt over disse kravene før du søker. Kommunen vil gi veiledning ved behov.

Kommunen har plikt til å behandle søknaden din så snart som mulig, men du må regne med en saksbehandlingstid på ca. tre måneder.

Kommunen innhenter uttalelser fra politiet, NAV og skatte- og avgiftsmyndighetene.

Det er opp til kommunen å vurdere om du skal få innvilget søknaden din. Får du avslag, må kommunen oppgi grunnen til dette.

Kommunen skal kontrollere skjenkestedet minst én gang per år. Kontrollen kan foregå åpent eller anonymt. Senest én uke etterpå vil du motta en rapport. Dersom kontrollen avdekket at du ikke oppfyller pliktene dine etter loven, kan du bli belastet med én eller flere prikker. Ved tolv eller flere prikker i løpet av en periode på to år, vil skjenkebevillingen bli inndradd i minimum én uke.

Søknadsskjema ligger på kommunens hjemmesider.

Klage

Er du misfornøyd med den avgjørelsen kommunen har tatt, har du anledning til å klage. Fristen er tre uker fra du mottok kommunens avgjørelse. I klagen oppgir du hva du ønsker endret og begrunner dette. Kommunen kan gi veiledning ved behov.

Send klagen til den avdelingen som sendte avgjørelsen. De vil vurdere om det er grunn til å gjøre endringer. Dersom avgjørelsen ikke blir endret, sender kommunen klagen din videre til Fylkesmannen.

Du vil motta svar på klagen når saken er ferdigbehandlet.

Ambulerende bevilling

Beskrivelse

Ønsker du å servere alkoholholdig drikke i lukket selskap, må du søke kommunen om såkalt ambulerende skjenkebevilling. Selskapet kan ikke være åpent for

utenforstående, det vil si at gjestene ikke kan være invitert gjennom annonser, plakater eller sosiale medier. I slike tilfeller må du i stedet søke om skjenkebevilling for et åpent arrangement.

Selv om du ikke tar betalt for drikken er det bevillingsplikt for skjenking av alkohol på følgende steder:

- serveringssteder
- lokaler som vanligvis er tilgjengelige for alle, f.eks. forsamlingslokaler og utstillingslokaler
- gate, torg, vei, park eller andre offentlige plasser
- transportmidler som vanligvis er tilgjengelige for alle

31

Det finnes imidlertid noen unntak fra denne bevillingsplikten:

- Private begivenheter (f.eks. bryllup, jubileum og konfirmasjon) i et lokale du leier eller låner som privatperson. Det er en forutsetning at selskapet er lukket, at det ikke tas betalt for alkoholen og at du selv står for innkjøp og servering av mat og drikke.
- Bedriftsarrangement for egne ansatte i egne lokaler når det ikke tas betalt for drikke.
- Privat arrangement der eier/leier/driver/ansatt av et offentlig lokale benytter det til eget bruk og serverer alkohol, forutsatt at det ikke tas betalt for drikke.

Bevillingen kan gjelde:

- skjenking av drikke med mellom 2,5 og 4,7 volumprosent alkohol (øl)
- skjenking av drikke med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent (øl og vin)
- skjenking av all alkoholholdig drikke (øl, vin og brennevin)

Målgruppe

- Eiere av selskapslokaler som leies ut til lukkede selskaper
- Personer eller virksomheter som skal arrangere lukket selskap i lokale som ikke har skjenkebevilling fra før.

Vilkår

Du må kjenne bestemmelsene i alkohollovgivningen, men det er ikke krav om bestått kunnskapsprøve.

Du må utpeke en styrer og stedfortreder som skal ha ansvaret for skjenkingen. Begge må ha fylt 20 år og kunne fremlegge legitimasjon. Kommunen kan gjøre unntak fra kravet om stedfortreder pga. skjenkestedets størrelse eller arrangementets karakter.

Pris

Du betaler et fast beløp per arrangement. Bevillingsgebyr på kommunal skjenkebevilling blir fastsatt for ett kalenderår om gangen. Du finner satsene i [alkoholforskriftens kapittel 6](#).

Søknad

Du må sende søknad til kommunen. Du må bl.a. legge ved kopi av legitimasjon for styrer og stedfortreder. Kommunen kan ha tilleggskrav til dokumentasjon. Du bør skaffe deg en oversikt over disse kravene før du søker. Kommunen vil gi veiledning ved behov.

Søknadsskjema ligger på kommunens hjemmesider.

Klage

Er du misfornøyd med den avgjørelsen kommunen har tatt, har du anledning til å klage. Fristen er tre uker fra du mottok kommunens avgjørelse. I klagen oppgir du hva du ønsker endret og begrunner dette. Kommunen kan gi veiledning ved behov.

Send klagen til den avdelingen som sendte avgjørelsen. De vil vurdere om det er grunn til å gjøre endringer. Dersom avgjørelsen ikke blir endret, sender kommunen klagen din videre til Fylkesmannen.

Du vil motta svar på klagen når saken er ferdigbehandlet.

Skjenkebevilling for enkeltanledning

Beskrivelse

Skal du arrangere festival, konsert eller annet klart avgrenset arrangement som er åpent for publikum og servere alkoholholdig drikke, må du søke kommunen om skjenkebevilling.

Bevillingen kan gjelde:

- skjenking av drikke med mellom 2,5 og 4,7 volumprosent alkohol (øl)
- skjenking av drikke med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent (øl og vin)
- skjenking av all alkoholholdig drikke (øl, vin og brennevin)

Dersom arrangementet blir holdt i et lokale som allerede har skjenkebevilling, trenger du ikke å søke.

Målgruppe

Personer eller virksomheter som skal avholde arrangement som skal være åpent for publikum.

Vilkår

Du må kjenne bestemmelsene i alkohollovgivningen, men det er ikke krav om bestått kunnskapsprøve.

Du må utpeke en styrer og stedfortreder som skal ha ansvaret for skjenkingen. Begge må ha fylt 20 år og kunne fremlegge legitimasjon. Kommunen kan gjøre unntak fra kravet om stedfortreder pga. skjenkestedets størrelse eller arrangementets karakter.

Pris

Bevillingsgebyr på kommunal skjenkebevilling blir fastsatt for ett kalenderår om gangen. Du finner satsene i [alkoholforskriftens kapittel 6](#).

Du betaler et fast minstebeløp for selve arrangementet. I tillegg beregner kommunen et gebyr for omsatt mengde alkohol. Du må derfor sende kommunen en omsetningsoppgave i etterkant av arrangementet. Du vil bli etterfakturert dersom beregnet gebyr overstiger minimumsbeløpet. Kommunen kan i særlige tilfeller sette gebyret lavere.

Søknad

Du bør søke minst 30 dager før arrangementet skal finne sted.

Søknadsskjema ligger på kommunens hjemmesider.

Klage

Er du misfornøyd med den avgjørelsen kommunen har tatt, har du anledning til å klage. Fristen er tre uker fra du mottok kommunens avgjørelse. I klagen oppgir du hva du ønsker endret og begrunner dette. Kommunen kan gi veiledning ved behov.

Send klagen til den avdelingen som sendte avgjørelsen. De vil vurdere om det er grunn til å gjøre endringer. Dersom avgjørelsen ikke blir endret, sender kommunen klagen din videre til Fylkesmannen.

Du vil motta svar på klagen når saken er ferdigbehandlet.

